

BELGISCHE SENAAAT

 ZITTING 2000-2001

 24 NOVEMBER 2000

Voorstel van resolutie over de opheffing van de verplichting de uitslag van een aids-test voor te leggen om een Belgisch visum, een werkvergunning of een verblijfsvergunning te verkrijgen

(Ingediend door de heren Georges Dallemagne en Vincent Van Quickenborne)

TOELICHTING

Bepaalde Belgische ambassades in het buitenland eisen dat de uitslag van een aidstest wordt voorgelegd vóór zij een visum, een werkvergunning of een verblijfsvergunning afgeven. Deze praktijk is zinloos en zwaar discriminerend. De betrokken personen voelen zich vernederd door deze onderzoeken die hun privéleven schenden. Zij begrijpen niet waarom deze verplichting wordt opgelegd. Dit voorstel van resolutie heeft tot doel een einde te maken aan deze praktijk.

*
* *

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

A. overwegende dat het bijna 1 december 2000 is, Wereldaidsdag;

SÉNAT DE BELGIQUE

 SESSION DE 2000-2001

 24 NOVEMBRE 2000

Proposition de résolution concernant la suppression de l'exigence de produire les résultats d'un test de dépistage du sida pour l'obtention d'un visa belge, d'un permis de travail ou d'un permis de séjour

(Déposée par MM. Georges Dallemagne et Vincent Van Quickenborne)

DÉVELOPPEMENTS

Dans certaines ambassades belges à l'étranger il est requis de soumettre les résultats d'un test de dépistage sida afin d'obtenir un visa, un permis de travail ou un permis de séjour. Ces pratiques sont parfaitement inutiles et profondément discriminatoires. Les personnes concernées se disent humiliées de devoir passer des examens qui attentent à leur vie privée. Elles ne comprennent pas les raisons d'une telle obligation. La présente proposition de résolution a pour but de mettre fin à ces pratiques.

Georges DALLEMAGNE.
Vincent VAN QUICKENBORNE.

*
* *

PROPOSITION DE RÉOLUTION

Le Sénat,

A. attendu que nous sommes à la veille du 1er décembre 2000, journée mondiale du sida;

B. overwegende dat sinds 1987 de uitslag van een aidstest kan worden geëist wanneer een visum in het kader van een studiebeurs, een werkvergunning of een verblijfsvergunning voor België wordt gevraagd, en dat dit tot voor kort inderdaad gebeurde, met name in de Belgische ambassades in Argentinië, Brazilië, Thailand, Rwanda en Congo;

C. overwegende dat een beperking van het vrije verkeer van burgers niet mag raken aan de fundamentele rechten die het internationaal recht aan elk individu toekent, zoals de eerbiediging van het privé- en het gezinsleven en het verbod op onmenselijke en vernederende behandelingen (artikelen 8 en 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens) en dat het eisen van een aidstest voor het afgeven van een visum wel degelijk een beperking van het vrije verkeer van burgers inhoudt die deze fundamentele rechten schendt;

D. overwegende dat deze praktijk een ernstige discriminatie inhoudt, dat zij bijzonder vernederend is voor de betrokken personen en dat zij ondoeltreffend is in de strijd tegen de verspreiding van het virus;

E. overwegende dat het Comité van ministers van de Raad van Europa in zijn aanbeveling nr. R (89) van 24 oktober 1989 over de ethische repercussies van de HIV-infectie op het sociale vlak en op het vlak van de volksgezondheid verklaart dat het verplichte, systematische en routinematige opsporen van aids ethisch onverantwoord en ondoeltreffend is, indruist tegen de eerbiediging van het privé-leven, dat het discriminerend is en nefast kan zijn;

F. overwegende dat het Europees Parlement in zijn resolutie van 30 maart 1989 betreffende de bestrijding van aids verklaart dat de systematische en verplichte opsporing van het HIV-virus vanuit preventief oogpunt ondoeltreffend is en dat het de lidstaten vraagt om het idee van HIV-tests aan de grenzen te laten varen en om personen afkomstig uit derde landen niet uit te wijzen of te isoleren om redenen die verband houden met het HIV- of het aidsvirus;

G. overwegende dat de Raad van ministers van Volksgezondheid van de EU-lidstaten in een voorstel voor een besluit, bekendgemaakt op 10 maart 1993, benadrukt dat de groei van het toerisme en het toenemende aantal reizen vanuit en naar de Gemeenschap en vanuit en naar derde landen de verspreiding van het HIV-virus vergemakkelijkt maar desondanks meent dat de bestrijding van het fenomeen door de beperking van het vrije verkeer tussen de Staten onaanvaardbare gevolgen zou hebben en bovendien ondoeltreffend zou zijn;

H. overwegende dat de Europese Commissie in een mededeling betreffende een communautair actieprogramma inzake de preventie van aids en

B. attendu que depuis 1987 les résultats d'un test de dépistage HIV peuvent être demandés pour l'obtention d'un visa dans le cadre d'une bourse d'études, d'un permis de travail ou d'un permis de séjour en Belgique, et que, jusqu'à récemment, ce type de test était effectivement demandé, notamment dans les ambassades belges en Argentine, au Brésil, en Thaïlande, au Rwanda et au Congo;

C. attendu qu'une limitation de la liberté de mouvement ne peut porter atteinte aux droits fondamentaux reconnus aux individus par le droit international, tels le respect de la vie privée et familiale et l'interdiction de traitements inhumains et dégradants (articles 8 et 3 de la Convention européenne des droits de l'homme) et que l'exigence d'un test HIV pour l'octroi d'un visa constitue une limitation de la liberté de mouvement portant atteinte à ces droits fondamentaux;

D. attendu que ces pratiques sont profondément discriminatoires, qu'elles sont particulièrement humiliante pour les personnes qui en font l'objet et qu'elles sont inefficaces dans la lutte contre la propagation du virus;

3. attendu que la recommandation n° R (89), du 24 octobre 1989, du Comité des ministres du Conseil de l'Europe sur les incidences éthiques de l'infection VIH dans le cadre sanitaire et social déclare: «les dépistages systématiques de routine et obligatoires comme non conformes à l'éthique, inefficaces, irrespectueux de la vie privée, discriminatoires et, éventuellement néfastes»;

F. attendu que le Parlement européen dans sa résolution du 30 mars 1989 sur la lutte contre le sida considère: «qu'il est inefficace à des fins de prévention d'avoir recours à des mesures de dépistage systématique et obligatoire du VIH» et demande aux États membres d'abandonner l'idée de tests VIH aux frontières et de renoncer d'expulser et d'isoler les personnes en provenance de pays tiers pour des raisons liées au VIH ou au sida;

G. attendu qu'une proposition de décision du Conseil des ministres de la Santé des États membres de l'Union européenne, publiée le 10 mars 1993, souligne que l'intensification du tourisme et des voyages au sein de la Communauté, à destination ou en provenance de celle-ci, de même qu'à destination ou en provenance des États tiers, facilite la propagation du virus HIV et considère cependant que combattre ce phénomène en limitant la libre circulation entre les États aurait des conséquences inacceptables et serait inefficace;

H. attendu qu'une communication de la Commission européenne concernant un programme d'action communautaire relatif à la prévention du sida et de

bepaalde overdraagbare ziekten in het kader van een actie op het gebied van de volksgezondheid(1) de discriminatie van met aids besmette personen veroorzaakt; dat de Commissie vaststelt dat ernstige sociale spanningen kunnen ontstaan wanneer deze discriminatie gepaard gaat met een vooroordeel tegen gemarginaliseerde groepen en minderheden, zoals homoseksuelen en migranten; dat de Commissie bij deze vormen van discriminatie de verplichte opsporing van het HIV-virus voor immigranten vermeldt;

L. overwegende dat andere landen de uitslag van HIV-tests blijven eisen voor het afgeven van een visum;

vraagt de regering :

1. de maatregelen af te schaffen die de Minister-raad op 3 maart 1987 heeft genomen en die bepaalden dat kandidaat-beursstudenten, studenten of stagiairs in hun land op aids moesten worden onderzocht alvorens zij definitief als beursstudent erkend konden worden en naar België mochten komen,

2. alle nodige maatregelen te nemen opdat de aids-test niet langer geëist wordt om een visum, een studiebeurs, een arbeidsvergunning of een verblijfsvergunning te kunnen krijgen,

3. contact te nemen met de landen die de uitslag van een aidstest eisen voor de toekenning van een visum, een studiebeurs, een arbeidsvergunning of een verblijfsvergunning, om hen ertoe aan te zetten met die praktijk te stoppen,

4. meer in het algemeen, om een doeltreffend informatienetwerk op te zetten met en tussen onze diplomatieke posten in het buitenland.

certaines maladies transmissibles(1) dans le contexte du cadre de l'action dans le domaine de la santé publique condamne la discrimination à l'égard des personnes contaminées par le sida; que la Commission constate que lorsque la discrimination est associée à un préjugé à l'encontre de groupes marginalisés et des minorités, comme les homosexuels et les migrants, il peut en découler de graves tensions sociales; que, parmi les formes de discriminations, la Commission fait allusion au dépistage obligatoire pour les immigrants;

I. attendu que d'autres pays continuent à exiger les résultats de test HIV dans le cadre de l'octroi d'un visa;

demande au gouvernement :

1. d'abroger les mesures prévues par le Conseil des ministres du 3 mars 1987 prévoyant que les candidats-boursiers, étudiants ou stagiaires, doivent passer une visite médicale portant sur le sida dans leur pays avant d'être définitivement agréé comme boursiers et d'être autorisés à rejoindre la Belgique,

2. de prendre toutes les dispositions pour que le test sida ne soit plus requis pour l'obtention d'un visa, une bourse d'étude, un permis de travail ou un permis de séjour,

3. de prendre contact avec les pays qui exigent les résultats d'un test sida pour l'octroi d'un visa, une bourse d'étude, un permis de travail ou un permis de séjour, afin de les inciter à abolir de telles pratiques,

4. dans un contexte plus général, de créer un réseau d'informations efficace qui relie nos postes diplomatiques à l'étranger.

Georges DALLEMAGNE.
Vincent VAN QUICKENBORNE.

(1) Com. (94) 413, 9 novembre 1994, blz. 5.

(1) Com (94) 413 final, 9 novembre 1994, p. 5.